

**Tabell 5:
Vitenskapelige stillinger ved statlige universiteter og høyskoler
Kvinneandel (%) (2003–2020)**

Tabell 5.1 Kvinneandel i utvalgte stillinger ved universiteter og høyskoler

Stilling	2003 K%	2007 K%	2010 K%	2013 K%	2014 K%	2015 K%	2016 K%	2017 K%	2018 K%	2019 K%	2020 K%
Forsker 1108	43,7	42,4	45,9	45,9	46,1	41,0	44,0	42,4	43,1	50,5	50,2
Forsker 1109	38,2	41,7	41,7	43,1	43,9	44,0	42,6	41,7	43,8	42,4	43,8
Forsker 1110	12,9	39,5	31,6	27,2	37,0	33,1	32,6	38,1	39,6	49,5	54,9
Forsker 1183	8,8	21,2	23,8	33,0	44,4	41,4	44,5	45,7	47,4	45,4	42,9
Førstemanuensis	29,0	34,8	37,7	41,8	43,5	45,8	47,0	47,5	48,8	49,6	49,8
Førstelektor	30,7	41,2	46,9	50,6	51,3	52,7	54,6	56,4	58,0	58,2	59,3
Høgskolelektor	55,0	59,8	61,7	62,8	63,5	63,5	65,7	65,6	64,0	65,7	65,7
Professor	16,1	18,2	21,9	25,2	26,1	26,8	27,8	29,3	30,8	32,0	33,3
Dosent		14,9	34,3	37,6	42,1	40,8	39,9	38,7	40,1	42,7	42,6
Universitetslektor	46,4	51,7	55,9	55,5	58,9	57,3	57,6	58,6	61,7	62,4	61,8
Sum undervisnings- og forskerstillinger	37,4	40,4	41,7	43,8	44,8	45,3	45,9	46,4	47,4	48,2	48,5
Sum bistillinger						26,1	28,4	29,3	30,4	31,5	34,2
Stipendiat 1017	43,0	49,1	49,9	52,2	52	52,2	52,6	52,5	53,3	53,4	53,6
Stipendiat 1378	53,4	56,0	61,1	64,1	63	65,9	63,8	69,0	67,1	63,8	67,3
Postdoktor	48,9	42,4	45,7	47,1	45,7	44,2	44,8	44,8	44,5	46,1	45,6
Sum rekrutterings- tillinger	44,9	48,6	49,7	51,6	51,0	50,7	51,1	51,3	51,8	52,1	52,2
Sum saksbehandler/ utrederstillinger	71,5	72,7	72,3	73,7	73,3	72,8	72,8	73,0	73,2	73,5	73,1
Bibliotekstillinger	88,6	88,4	88,4	85,0	84,3	83,0	81,7	81,7	80,3	79,1	77,3
Ingeniørstillinger	34,2	35,6	35,0	35,6	34,5	34,9	33,7	34,3	34,4	34,5	34,4
Lederstillinger	32,4	37,3	36,6	40,5	42,5	46,7	48,1	49,2	50,3	51,4	53,1
Totalt alle stillinger	47,7	50,0	50,7	52,3	52,5	52,6	52,7	53,0	53,5	54,2	54,3

Alle tall fra Statens database for høyere utdanning (DBH)

Kjønnsbalanse i universitets- og høyskolesektoren (2020)

12.01.2021

1. Vitenskapelige stillinger

Kvinneandelen i vitenskapelige stillinger i UH fortsetter å øke, og nå er på 50 % i alle stillinger innen undervisning, forskning og formidling (inkluderer åremålsstillingene). Kvinneandelen i rekrutteringsstillinger er stabilt over 50 % og i de ordinære vitenskapelige stillingene er den økt fra 41,7 % i 2010 til 48,5 % i år. Vi kan derfor konkludere med at samlet sett og på et overordnet nivå viser tallene full likestilling innen undervisnings- og forskerstillinger. Det gjenstår imidlertid fortsatt en del på professornivå. Dessuten er det til dels store forskjeller blant institusjoner og fagområder. Konklusjonen er som før: menn dominerer i professorsjiktet, kvinner i lektorsjiktet – enda mer tabloid, kan vi si at menn forsker mest og kvinner underviser mest. Men andelen kvinner øker i de fleste stillingskategorier, men nå i et langsamt tempo. For de ordinære vitenskapelige stillingene er kvinneandelen ved de private høyskolene (53,4) høyere enn for de statlige (48,1).

Professorstilling – stadig stabil, men sakte vekst i kvinneandelen, nøyaktig én av tre er nå en kvinne

For professorstillingen har det de siste årene vært en jevn vekst i kvinneandelen med ca. 1,5 prosentpoeng hvert år, så også for 2020. Andelen kvinnelige professorer i UH-sektoren er nå 33,3 % (eksklusiv professor II). Om trenden fortsetter med det tempoet, vil andelen kvinner i professorstilling nå 40 % rundt 2025 og tilnærmet full likestilling i denne vitenskapelige toppstillingen rundt 2030. Verd å merke seg blant universitetene er at OsloMet allerede har et flertall kvinnelige professorer (54 %). Blant de andre universitetene er det UiT (40 %) som ligger best an. Universitetene med en sterkest realfagsprofil, NTNU og NMBU, har en fremgang, men er klart svakest med 25–27 % kvinneandel. Ved høyskolene er Østfold (52 %), Vestlandet (48 %) og de kunstfaglige best, mens de med vekt på økonomifag (NHH og BI) er svakest. Vi kan også merke oss at for de andre vitenskapelige toppstillingene, hvor kvinneandelen har steget raskt de siste årene, er det nå en stans i den utviklingen. Kvinneandelen i dosentstillingen er stabil (42,6 %) og for forsker 1183 er det en nedgang fra 45,4 til 42,9 %. Disse stillingene utgjør imidlertid ikke så mange årsverk.

Førstestillinger – full likestilling mellom kjønnene

Økningen i kvinneandelen fortsetter også blant førstestillingene. De siste fem årene har det vært en klar bedring i andelen kvinnelige førsteamanuenser, som nå ligger på 49,8 %. For førstelektorgruppen har utviklingen de siste årene gått fra fullstendig kjønnsbalanse (50,6 % i 2013) til en markert kvinne dominans (59,3 %). Samlet sett er det altså meget god kjønnsbalanse i førstestillingsnivået, med en kvinneandel på 51,4 %.

Lektorsjiktet – kvinneandelen høy, men marginalt synkende kjønnsbalanse

Kvinner er i klart flertall i begge lektorstillingene og andelen har vært økende, men dette er stoppet opp og svakt reversert i 2020. Samlet er 63,1 % av alle i universitets- eller høyskolelektorstilling kvinner, en nedgang fra i fjor på 0,3 %. For kjønnsbalansen i undervisningstunge stillinger er det bra at økningen i kvinneandelen er stoppet.

Rekrutteringsstillinger – god kjønnsbalanse, men stabilt flere mannlige postdoktorer

Kvinneandelen blant stipendiater og postdoktorer har vært stabil de siste årene, med en svak økning i fjor til rekordhøye 52,2 %. Kvinneandelen blant stipendiater (54 %) er imidlertid høyere enn for postdoktorene (45,6 %). En forskjell som har økt siden i fjor. Gitt at postdoktor og forsker 1109 (med 43,8 % kvinneandel) er de nærmeste nasjonale rekruttene til førstestillinger, er det tvilsomt om vi kan anta at kvinneandelen i vitenskapelige toppstillinger skal øke særlig mye raskere enn i dag.

Bistillinger – lav men stigende kvinneandel, over én av tre er kvinner

Kvinneandelen i bistillinger er lav, på 34,2 %, men den har steget jevnt og trutt og de siste fem årene og har økt med nesten 3 % fra 2019.

2. Andre stillinger

Kvinneandelen i akademia samlet sett stiger, men ganske marginalt. Verdt å merke seg er at kvinnelige ledere har vært på frammarsj og nå utgjør majoriteten. Samtidig er menn over lang tid underrepresentert i stillinger som saksbehandler og utreder, men klart i flertall i ingeniørkodene.

Lederstillinger – kvinner i flertall

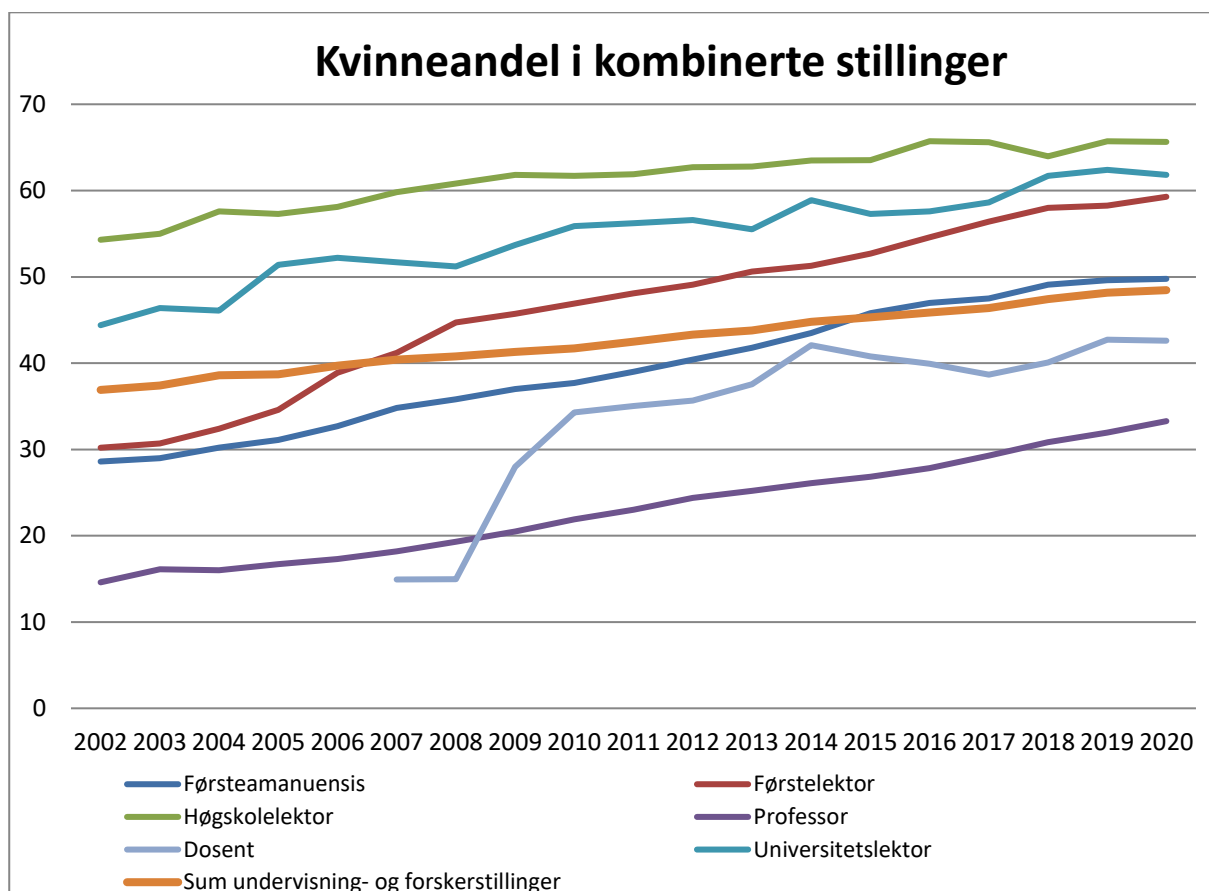
Kvinner er i flertall blant lederne. Kvinneandelen blant topplederne – rektor/dekan og direktørsjiktet – er nå på 53,1 % og har gjort kraftige byks framover de siste ti årene. På mellomledernivå er kvinneandelen 55,8 %. Det er dermed ingen åpenbare tegn til «glasstak» for kvinner med lederaspirasjoner innen UH-sektoren.

Administrative stillinger – vedvarende kjønnsubalanse

Kvinneandelen er imidlertid i overkant høy i vanlige administrative stillinger, dvs. saksbehandler- og utrederstillinger. Den har ligget stabilt rundt 73 % de siste årene – dvs. at bare hver fjerde ansatt i administrativ stilling er en mann. Den kjønnsubalansen bør gi grunn til mer bekymring enn den tilsynelatende får.

Støttestillinger – stabil mannsdominans blant ingeniørene, økende andel menn i bibliotekstilling

Kvinneandelen blant ingeniører har vært stabil over lang tid og ligger også i år på mellom 34 og 35 %. Det har vært en gledelig framgang for mannsandelen i bibliotekstillinger, og nå nærmer det seg at hver fjerde bibliotekar er en mann. Det er imidlertid langt igjen til kjønnsbalanse.

Tabell 5.2: Kvinneandel i professorstilling (institusjonsvis)

Institusjon	Professor	
	Totalt antall årsverk	Årsverk kvinner (%)
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	22	33,3
Handelshøyskolen BI	84	25,9
Høgskolen i Innlandet	84	31,5
Høgskolen i Molde	25	29,9
Høgskolen i Østfold	46	52,1
Høgskolen i Volda	23	23,8
Høgskolen på Vestlandet	122	47,7
Kunsthøgskolen i Oslo	29	20,7
MF vitenskapelig høyskole	27	46,9
NLA Høgskolen	24	42,2
Nord universitet	101	31,8
Norges handelshøyskole	78	18,5
Norges idrettshøgskole	28	37,2
Norges miljø- og biovitenskapelige universitet	188	25,7
Norges musikkhøgskole	39	39,6
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	843	26,9
OsloMet - storbyuniversitetet	169	53,7
Universitetet i Agder	171	30,9
Universitetet i Bergen	595	30,5
Universitetet i Oslo	818	33,6
Universitetet i Stavanger	172	35,1
Universitetet i Sørøst-Norge	143	31,3
UiT Norges arktiske universitet	391	39,7
VID vitenskapelige høyskole	32	63,8
Sum	4292	33,2